

ASPECTE PRIVIND OPERAȚIA DE APĂRARE A BRIGĂZII MECANIZATE (INFANTERIE) ÎN CONTEXT ÎNTRUNIT

ASPECTS REGARDING THE DEFENSIVE OPERATIONS OF THE MECHANIZED (INFANTRY) BRIGADE IN THE JOINT CONTEXT

Mr.drd. Cristian ȚECU*

Acțiunea militară a cunoscut, în decursul istoriei, un permanent proces de evoluție și diversificare, sub aspectul atât al amplitudinii, cât și al dimensiunilor spațiale, temporale și materiale, imprimând operațiilor militare un profund și intrinsec caracter întrunit. Tendința care se manifestă din ce în ce mai pregnant este aceea că toate operațiile, inclusiv apărarea, vor avea un caracter întrunit, deoarece nu mai pot fi desfășurate într-un singur mediu, ci atât în mediul fizic (terestru, aerian, naval, cosmic), cât și în mediul virtual (electromagnetic – cibernetic). Totodată, nevoia de flexibilitate în pregătirea și desfășurarea operațiilor împotriva unui adversar cu un potențial de luptă fluctuant scoate în evidență necesitatea constituirii grupărilor de forțe întrunite. Flexibilitatea presupune ca această forță, adoptând o anumită organizare modulară, să fie capabilă să execute operații specifice luptei armate, atunci când astfel de operații se impun și, de asemenea, aceeași forță, dar într-o altă organizare modulară, să fie capabilă ca, într-un timp optim, să execute operații de stabilitate și sprijin.

Throughout history, military action has undergone a permanent process of evolution and diversification, both in terms of scope and with respect to spatial, temporal and material dimensions. The trend that is becoming more and more pronounced is that all operations, including defence, will have a common goal, because they can no longer be carried out in a single environment, but both in the physical environment (land, air, naval, cosmic), as well as in the virtual environment (electromagnetic - cybernetic). At the same time, the need for flexibility in preparing and conducting operations against an opponent with fluctuating combat potential highlights the need to form joint task forces. Flexibility implies that this force, adopting a certain modular organization, be able to carry out operations specific to armed struggle, when such operations are required and also the same force, but in another modular organization, to be able to, in an optimal time, to perform stability and support operations.

Cuvinte-cheie: apărarea; operații întrunite; multinațional; manevra; comandă și control.

Keywords: defensive; joint operations; multinational; maneuver; command and control.

Dacă, în primele războaie, sistemele de armament erau amplasate pe câteva hectare, iar victoria era decisă în doar câteva ore și la lumina zilei, s-a ajuns ca, în războaiele recente, manevra pentru lovirea inamicului să se execute de la mii de kilometri distanță, iar loviturile să aibă, în majoritatea situațiilor, efecte devastatoare. Acest stadiu a fost atins, datorită evoluției echipamentelor militare, posibilității concentrării puterii de lovire, din și în toate mediile de confruntare, asigurării unei vulnerabilități și a unor pierderi cât mai reduse în rândul forțelor proprii și populației civile, precum și datorită extinderii, aproape nelimitate, a spațiului de luptă.

* *Centrul Național de Instruire Întrunită „Getica”, Cincu, Statul Major al Forțelor Terestre*
e-mail: cristian_tecu@yahoo.com

Analiza conflictelor militare desfășurate în secolul trecut a evidențiat faptul că nu au existat operații ale unei singure categorii de forțe, ci doar *operații întrunite* – începând cu invadarea Poloniei, continuând cu debarcarea din Normandia (Operația „OVERLORD” – 1944), care prezintă, pentru prima dată, caracteristicile tipice unei operații întrunite, până la războaiele din Golf (Operația ”DESERT STORM” – 1991 și Operația ”IRAQI FREEDOM” – 2003) sau din Afganistan (Operația ”ENDURING FREEDOM” – 2001), în care a fost folosit integrat un „sistem de sisteme”, întrebunțând elemente de sprijin ale aviației sau marinei. Considerăm că aspectul modern al operațiilor întrunite a fost evidențiat cel mai bine în războaiele din Golf și din Afganistan, când au fost folosite, în baza unui plan unic, forțe și mijloace din toate categoriile de forțe.

Conflictele militare desfășurate în ultimele două decenii au reliefat orientări și concepte noi privind desfășurarea operațiilor militare, caracterizate prin planificare riguroasă, complexitate, dinamism, concentrări rapide de forțe și mijloace, susținere logistică integrată, folosirea tehnologiilor înalte și a acțiunilor conjugate ale tuturor categoriilor de forțe. Totodată, practica a arătat că operațiile militare nu mai au o delimitare geografică strictă, putând fi desfășurate la distanțe mari și având un timp de reacție foarte scurt, determinat în mare măsură de factorul mobilitate.

Scopul acestei lucrări este de a sublinia importanța pe care o are desfășurarea unei operații întrunite, în special cea de apărare, în ansamblul pregătirii și ducerii acesteia, în timp oportun, într-un mediu operațional dinamic și complex.

Delimitări conceptuale privind operațiile întrunite

Conceptul de *operație întrunită* a intrat în circuitul științific militar universal în prima jumătate a secolului trecut, majoritatea teoreticienilor militari fiind de acord că inițiatorul conceptului de *operație aeroterestră* este V.K. Triandafillov, care, în anul 1926, a formulat, pentru prima oară în arta militară, teoria dezvoltării operației militare în adâncimea teritoriului advers – *teoria operației și luptei adânci, cu folosirea aviației și trupelor de desant aerian*¹.

În sensul cunoscut și acceptat în prezent, sintagmele *operație integrată* și *acțiune militară întrunită* au fost utilizate pentru întâia oară în teoria militară către sfârșitul secolului al XX-lea, specialiștii militari considerând că au existat două evenimente marcante care au precedat punerea lor oficială în discuție, și anume: războiul din Malvine/Falkland în anul 1982 și acțiunea americană din Grenada (Operația ”URGENT FURY”) în anul 1983. Americanii au fost primii care au tras concluziile adecvate din aceste confruntări, înțelegând perfect faptul că noile tehnologii oferă posibilitatea lovirii de la mare distanță, ceea ce a condus la configurarea unor noi modalități de angajare a forțelor și, implicit, la apariția unor noi concepte doctrinare: „bătălia aeroterestră – 2000 și bătălia în adâncime”².

Conceptul de *operație întrunită* a fost îmbunătățit continuu și dezvoltat, pe baza lecțiilor învățate din principalele conflicte desfășurate în

ultimele decenii, care arată evoluția operațiilor militare în plan atât conceptual, cât și acțional. Aceste conflicte, în care au fost implicate deopotrivă forțe terestre, aeriene și navale, în toate mediile de confruntare, au oferit terenul propice desfășurării unor operații întrunite complexe (aeroterestre, aeronavale, aeroterestro-navale), dar fiecare cu propriile particularități. Tipologia acestor conflicte militare a dovedit ineficiența concepțiilor unilaterale ale dominării unei anume categorii de forțe, demonstrând că numai prin cooperarea acestora și, îndeosebi, prin valorificarea întrunită a resurselor poate fi atinsă starea finală dorită.

Apariția conceptului de *operație întrunită* a marcat începutul unui proces de reevaluare și limitarea întrebuițării conceptului operațiilor independente (terestre, aeriene, navale). Noul concept sintetizează o realitate deja existentă în spațiul de luptă modern, întrucât operații ale unei singure categorii de forțe nu se mai pot desfășura, dar, în același timp, operațiile desfășurate de categoriile de forțe, în integralitatea lor sau prin elemente componente, constituie baza operațiilor întrunite.

În continuare, voi prezenta conceptul de *operație întrunită* așa cum este reliefat în teoria militară. În Armata României, *operațiile întrunite* sunt definite ca „totalitatea acțiunilor terestre, aeriene și maritime duse de o grupare constituită din forțe sau elemente și mijloace aparținând mai multor categorii de forțe ale armatei, în mediul corespunzător, specific fiecăreia dintre ele, într-o zonă geografică determinată, într-o concepție unitară și sub comandă unică, exercitată de un comandament operațional întrunit, în scopul îndeplinirii unor obiective strategice”³. Deși pare a fi o definiție cuprinzătoare, este totuși limitată la caracterul fizic al acțiunii, neluând în calcul și alte componente ale operației, cum ar fi cea informațională sau cea socială, iar în ceea ce privește scopurile operației întrunite, apreciez că nu există o distincție clară între nivelurile strategic, operativ și tactic, deoarece prin acțiunea unei forțe de valoare mică, se pot obține efecte de nivel operativ sau strategic.

Literatura de specialitate americană definește operațiile întrunite ca fiind „acțiunile militare executate de forțe întrunite și, la nevoie, sprijinite de alte structuri din categoriile de forțe, pe baza unor relații de comandă clar precizate, fără a se

constitui obligatoriu ca forță întrunită⁷⁴. Spre deosebire de definiția anterioară, aceasta este una sintetică și cuprinzătoare, care extinde, față de ceea ce am prezentat până acum, structura forțelor care execută operația întrunită, incluzând și forțe care nu fac parte efectiv din forța întrunită, dar care o sprijină în anumite etape ale operației, pentru a-i facilita îndeplinirea scopului final. Un astfel de exemplu îl constituie dislocarea forței întrunite sau a unor componente ale sale, pe cale navală sau aeriană, dintr-o zonă de operații în alta, cu mijloace de transport navale sau aeriene care nu fac parte din forța întrunită.

Unii analiști militari apreciază că, indiferent de cât de actuală ar fi importanța operațională a unei categorii de forțe, viitorul aparține operațiilor întrunite, desfășurate într-un spațiu de luptă multidimensional și în cadru multinațional. În Armata României, *multinaționalitatea* presupune „desfășurarea operațiilor întrunite multinaționale, împreună cu forțe aparținând statelor membre NATO sau parteneri, dar și cu forțe aparținând altor state, în cadrul coalițiilor”⁷⁵. Doctrina NATO definește operațiile multinaționale ca fiind „operațiile la care participă forțe armate din două sau mai multe state, care acționează împreună”⁷⁶, iar Armata SUA, ca fiind „acțiunile militare desfășurate de forțele a două sau mai multor națiuni în cadrul unei coaliții sau al unei alianțe”⁷⁷. Pentru a putea opera într-un mod coerent și eficient în operațiile întrunite multinaționale, la nivelul forței întrunite trebuie să se asigure condiții pentru realizarea interoperabilității și a imaginii operaționale comune.

Așadar, pregătirea și desfășurarea unor astfel de operații impun constituirea *grupărilor de forțe întrunite*. Se apreciază că forța întrunită capabilă să desfășoare operația întrunită va urmări realizarea unei dominații în întreg spectrul, pe de o parte, prin folosirea integrată a manevrei dominante, angajării precise a inamicului, concentrării logisticii și protecției complete a forței, iar pe de altă parte, prin realizarea unei superiorități informaționale și a unui sistem de comandă și control unic și integrat.

Consider că analiza operației întrunite nu se poate realiza decât în contextul înțelegerii noii fizionomii a operațiilor militare, care presupune desfășurarea lor într-un spațiu extins, în care mediul societal este o componentă esențială, care include și o componentă informațională extrem de activă. În aceste condiții, operațiile presupun implicarea

integrată și întrunită a tuturor categoriilor de forțe care se intersectează, se completează reciproc și se intercondiționează dimensional, informațional și acțional cu celelalte domenii societale.

Operația întrunită trebuie să fie planificată, desfășurată și condusă pentru atingerea scopului final, stabilit de eșalonul superior, acesta devenind parte componentă esențială a operațiilor.

Atunci când ne referim la scopurile operațiilor întrunite, consider că problema trebuie privită din două perspective, cea politică și cea militară. Scopurile politico-militare, rezultatele și finalitățile operației întrunite clarifică rolul acesteia în cadrul luptei armate și, în ansamblu, al războiului. Succesul operațiilor întrunite se bazează pe efortul comun al componentelor forței aflate sub o comandă unică și care vor executa acțiunile în baza unei concepții unitare. Simultaneitatea acțiunilor componentelor oferă posibilitatea lovirii selective a principalilor poli de putere din dispozitivul adversarului, concomitent de pe sol, de pe apă și din aer, precum și din mediul electromagnetic, în scopul izolării acestora.

Cooperarea și coordonarea reprezintă caracteristicile importante ale operațiilor întrunite, care contribuie semnificativ la obținerea succesului. Astfel, între structuri și categorii de forțe, se stabilesc diferite tipuri de relații, prin care se primește sau se asigură sprijin, care au la bază principiul asigurării complementarității acționale a forțelor din întreaga structură, în scopul sincronizării eforturilor și atingerii eficienței maxime a acțiunilor.

O altă trăsătură importantă vizează modul de exercitare a *comenzii și controlului (C2)*. În operațiile întrunite, comanda este centralizată la nivelul Comandamentului Forțelor Întrunite, fiind exercitată de comandantul grupării de forțe întrunite, iar controlul operativ este exercitat de comandantul acesteia în mod direct sau prin comandanții componentelor, cărora li se vor delega diferite niveluri de autoritate, clar indicate prin ordinul de operații. În cadrul structurii acționale a operațiilor întrunite, consider că vor fi desfășurate acțiuni militare terestre, aeriene și navale sprijinite, în funcție de context și posibilități, de acțiunile din spațiul cibernetic (cyber), în baza unui plan de operații unic. Aceste acțiuni se execută de către grupări de forțe întrunite, care pot avea valori diferite, în funcție de obiectivul stabilit, de forțele, mijloacele și timpul avut la dispoziție pentru îndeplinirea misiunii.

Considerații privind locul și destinația brigăzii mecanizate (infanterie) în operația de apărare

În operația întrunită, brigada mecanizată (infanterie), parte a componentei terestre a grupării de forțe întrunite, este destinată ca, în cooperare cu elemente din celelalte categorii de forțe, să execute întreaga gamă de operații cu caracter terestru și aeropurtat, independent, întrunit sau combinat, pe teritoriul național sau în afara acestuia. Componenta terestră a unei operații întrunite este configurată de caracterul predominant al mediului terestru și al ponderii evidente a forțelor terestre în ansamblul dispozitivului operativ.

Având la bază elementele principale ale operației întrunite, putem considera că brigada mecanizată (infanterie) participă la o astfel de acțiune în cadrul unei grupări de forțe, condusă de Comandamentul Forțelor Întrunite, *național* sau *multinațional* (atunci când operația are caracter multinațional).

Astfel, atunci când operația se desfășoară pe teritoriul național, brigada se poate găsi în următoarele situații:

- în cadrul unei grupări de forțe constituită numai din forțe naționale, pe toată durata conflictului, în acest caz conducerea fiind atribuită exclusiv al comandantului Comandamentului Forțelor Întrunite, logistica asigurându-se prin efort național;

- în cadrul unei grupări de forțe formată doar din forțe naționale, până la dislocarea forțelor NATO, ulterior intrând în compunerea unei alte grupări de forțe aliate, situație în care conducerea este asigurată de un Comandament Întrunit Aliat, în care vor fi incluse și module de stat major naționale, iar logistica se va asigura prin aplicarea conceptului de *Sprijinul Națiunii Gazdă (Host Nation Support)*.

Atunci când operația întrunită se desfășoară în afara teritoriului național, în condițiile Articolului 5 al Tratatului Nord-Atlantic, brigada mecanizată (infanterie) desfășoară operații întrunite în compunerea unei grupări de forțe întrunite multinaționale sau aliate, sub comanda unui Comandament Întrunit al NATO.

În ceea ce privește destinația brigăzii mecanizate (infanterie) în operațiile întrunite, apreciez faptul că această structură trebuie să fie capabilă să răspundă oricăror amenințări militare și

nonmilitare, să fie în măsură să desfășoare acțiuni dinamice și manevriere într-un ritm rapid, în toate mediile și condițiile. Aceste condiționări sunt determinate de caracteristicile tipului de acțiune militară, care, potrivit tendințelor actuale, poate avea caracter convențional sau hibrid.

În acest context, consider că brigada este destinată să asigure, împreună cu celelalte componente ale forței întrunite și, în special, cu componenta aeriană, controlul spațiilor indispensabile desfășurării operațiilor, să protejeze centrele de greutate proprii, să fixeze forțele adversarului și, în final, să participe la executarea de operații decisive. Analiza dimensiunilor operației aeroterestre demonstrează că există o convergență a acțiunilor forțelor terestre și aeriene pentru îndeplinirea scopului unic al operației.

Componenta aeriană sprijină operația de apărare a brigăzii prin executarea operațiilor aeriene împotriva forțelor adverse, principala formă de sprijin fiind *sprijinul aerian apropiat (Close Air Support)*, precum și prin executarea *operațiilor de transport aerian*. Un exemplu de efect indirect datorat acțiunii forțelor aeriene este obținerea controlului asupra spațiului aerian, care ajută la modelarea zonei de operații în care forțele brigăzii pot acționa în momentul propice și la locul potrivit, fără interferențe aeriene prohibitive, și în scopul asigurării protecției forțelor. Indirect, se asigură și posibilitatea proiectării puterii militare, când și unde este nevoie, creându-se o premisă indispensabilă pentru câștigarea și menținerea libertății de acțiune la nivelul întregii forțe întrunite, dar în mod cert, la nivelul brigăzii mecanizate (infanterie)⁸.

Componenta aeriană poate asigura sprijin aerian apropiat brigăzii mecanizate (infanterie) pe timpul deplasării, pentru asigurarea securității, în special, atunci când această deplasare se execută în zona acțiunilor de luptă. În operația de apărare a brigăzii mecanizate (infanterie), sprijinul aerian apropiat se poate executa atât cu avioane de luptă, cât și cu elicoptere, fiind întrebuintat pentru a lovi obiectivele inamice aflate în imediata apropiere a forțelor proprii. Astfel, sprijinul aerian apropiat asigură comandantului forței o putere de foc extrem de mobilă pe timpul contraatacului și poate fi executat oriunde în zona de operații. Totodată, aeronavele pot sprijini forțele aflate în adâncimea dispozitivului inamicului, în zona de contact sau în cea de spate, în funcție de tipul apărării, pentru:

sprijinul manevrei (pot completa forțele care manevrează, integrându-se focului executat de mijloacele de suprafață); *sprijinul mișcării* (pot sprijini mișcarea forțelor proprii între poziții); *atacul inamicului pătruns* (pot angaja inamicul care a depășit forțele din zona luptei principale sau care au penetrat pozițiile forțelor proprii) și *sprijinul rezervei*.

Consider că puterea de foc și mobilitatea aeronavelor pot avea o contribuție imediată, directă și decisivă în operație, ajutând brigada să-și îndeplinească misiunea, în special prin lovirea țintelor inaccesibile sau greu de angajat, precum și atunci când timpul de concentrare a focului și de răspuns la nivelul brigăzii este mic.

A doua formă de sprijin al brigăzii de către componenta aeriană este transportul aerian de personal, de tehnică, de echipamente și materiale, precum și de reprovizionare în raionul operațiilor (transport logistic), de forțe aeropurtate și aeromobile (manevra pe verticală), de evacuare medicală și tehnică. Acesta se poate executa cu o varietate de mijloace aeriene, de la elicoptere ușoare și până la avioane cu reacție. Elicopterele trebuie să constituie parte integrantă a schemei de manevră a brigăzii și un element de neînlocuit al concepției operației. Spre deosebire de avioane, acestea pot transporta doar încărcături ușoare pe distanțe scurte, dar pot fi întrebunțate în orice loc, datorită flexibilității lor.

Așadar, în cadrul operațiilor întrunite, apreciez că manevra forțelor brigăzii mecanizate, conjugată cu sprijinul componentei aeriene, reprezintă o componentă cheie a operațiilor, aspecte care converg către obținerea succesului și atingerea stării finale dorite.

În ceea ce privește cooperarea brigăzii mecanizate (infanterie) cu *componenta navală* a grupării de forțe întrunite, aceasta s-a constituit într-un element de bază al conflictelor militare din ultima perioadă, constând în *sprijinul cu foc și transport*.

Sprijinul cu foc este principalul mijloc de susținere a operațiilor brigăzii. În cazul acțiunilor de-a lungul sau în vecinătatea unui fluviu, atunci când linia frontului intersectează perpendicular sau sub un anumit unghi cursul de apă, marina fluvială poate desfășura acțiuni în sprijinul brigăzii. Astfel, pe timpul desfășurării operației de apărare, atunci când brigada se sprijină cu un flanc pe fluviu, marina

poate asigura flancul respectiv prin trageri navale, minări și acțiuni de interzicere a manevrei de forțe și mijloace ale inamicului la flancul brigăzii, precum și în adâncimea dispozitivului acestuia.

De asemenea, o altă modalitate de sprijin al brigăzii de către componenta navală o reprezintă transportul. Manevra de forțe și mijloace, executată de brigadă, poate fi realizată prin transportul personalului, tehnicii, echipamentelor și materialelor, precum și prin transportul și debarcarea desantului fluvial și maritim.

Operația, executată în comun de forțele brigăzii mecanizate (infanterie) și de unități ale marinei militare, este coordonată și sincronizată de comandamentul forței întrunite. De asemenea, la nivelul brigăzii și al unității de marină cu care cooperează, trebuie fie desemnați ofițeri de legătură, prin intermediul cărora să se realizeze permanent schimbul de informații și armonizarea concepției operațiilor.

Astfel, opinez că operațiile întrunite și-au demonstrat eficiența, comparativ cu operațiile desfășurate de o singură categorie de forțe, iar capacitatea categoriilor de forțe de a se susține reciproc, precum și însumarea puterii de foc a acestora au avut ca efect creșterea probabilității de succes, dar au solicitat un nivel sporit de coordonare și control.

În ceea ce privește operația de apărare, aceasta se desfășoară de către brigada mecanizată (infanterie), dacă nu mai este capabilă să continue ofensiva, fapt ce ar duce la blocarea, contraatacarea și înfrângerea forței respective. Apărarea este o formă specifică luptei armate, care nu conduce, în mod direct, la victoria decisivă, dar, cu toate acestea, trebuie pregătită și executată energic, menținând inițiativa și exploatând succesul pentru a contracara continuu inițiativa inamicului, aceste obiective putând fi atinse prin combinarea acțiunilor defensive cu cele ofensive în cadrul concepției generale a operației de apărare.

De aceea, atunci când nu mai există niciun motiv real pentru rămânerea în apărare și când au fost create condițiile optime, la ordin, se reia ofensiva. În virtutea acestui deziderat, operația de apărare cuprinde o luptă sau o succesiune de acțiuni desfășurate în timp, intenția finală fiind de a realiza condițiile favorabile câștigării și menținerii inițiativei în vederea declanșării ulterioare a acțiunilor ofensive decisive.

De regulă, brigada mecanizată (infanterie) se apără în cadrul eșalonului superior, acesta fiind motivul pentru care comandantul brigăzii respectă intenția și se încadrează cu acțiunile marii unități tactice de arme întrunite în concepția diviziei sau grupării de forțe. În spațiul de responsabilitate al eșalonului superior, brigada poate primi misiuni de apărare cu aspecte diferite, pe fronturi mai mult sau mai puțin largi, cu flancuri descoperite, cu intervale mari între unități sau chiar subunități, în funcție de locul și rolul acesteia în cadrul concepției operației de apărare. Brigada mecanizată (infanterie) poate desfășura operații de apărare în cadrul diviziei sau grupării de forțe întrunite ca: forță de acoperire; în cadrul forțelor din eșalonul 1; în cadrul forțelor din eșalonul 2 sau ca rezervă (a grupării operative).

Așadar, o apărare temeinic pregătită presupune o „combinație de componente active și pasive care folosesc cu eficiență și abilitate unitățile luptătoare și de sprijin pentru a respinge acțiunile decisive ale inamicului”⁹, în scopul neutralizării sau anihilării centrului de greutate al acestuia, într-un timp relativ scurt și cu pierderi minime.

Având în vedere considerentele care vizează operațiile de apărare desfășurate de-a lungul unor fronturi continue, consider că acțiunile de luptă moderne nu mai permit realizarea unor astfel de spații de luptă și se va opta pentru zone neliniare de operații.

Pe de altă parte, discontinuitatea frontului determină, la rândul ei, acțiunile insulare, în zone noncontigue, adică acel caracter relativ izolat al dispunerii forțelor pe obiective, în grupări de forțe, proiectate în funcție de importanța lor, în contextul general al operației de apărare. La nivelul brigăzii, aceste acțiuni se pot pregăti și desfășura de către grupuri de luptă (task forces) de valoare batalion, articulate prin scopuri, spațial și temporal, în cadrul întregii operații de apărare. Astfel de acțiuni îmbracă forme și procedee de luptă diferite, în proporții și la intensități variate, în funcție de momentele desfășurării lor, de caracteristicile acționale ale inamicului, ale zonei de operații și ale obiectivelor din cadrul acesteia, precum și de natura și puterea de luptă a grupării de forțe proprii.

În urma analizei efectuate, opinez că, deși apărarea nu conduce totuși, în mod direct, la obținerea victoriei finale, aceasta trebuie dusă în mod decisiv pentru a crea condițiile propice trecerii la ofensivă.

Pentru a realiza acest deziderat, în ducerea operației de apărare, se va avea în vedere o linie a frontului favorabilă, aceasta putând fi stabilită chiar cu cedarea deliberată a unei porțiuni de teren pentru a permite forțelor ocuparea unui aliniament puternic, cu posibilități de riposte ofensive care să-i asigure succesul. Pe de altă parte, sprijinul aviației și, în situații specifice, a forțelor navale în momentele decisive ale operației de apărare este indispensabil, deoarece integrarea acțiunii tuturor forțelor avute la dispoziție și obținerea efectului sinergetic duc la creșterea semnificativă a rezultatului efortului de apărare.

Concluzii

Conceptul de operații întrunite reprezintă una dintre cele mai mari provocări ale artei militare contemporane. Consider că analiza operației de apărare nu se poate realiza decât în contextul înțelegerii noii fizionomii a operațiilor militare, care presupune desfășurarea lor într-un spațiu extins, care include și o componentă informațională extrem de activă. În aceste condiții, operația de apărare presupune implicarea tuturor categoriilor de forțe în mod integrat, completându-se reciproc.

Ca urmare a propriei analize, apreciez că, indiferent de cât de actuală ar fi importanța operațională a unei categorii de forțe, prezentul și, mai ales, viitorul aparțin operațiilor întrunite, desfășurate într-un spațiu de luptă multidimensional și în cadru multinațional.

Pentru a putea participa la operații întrunite multinaționale, în care operațiile de apărare constituie un capitol cert (Articolul 5 al Tratatului Nord-Atlantic), brigada mecanizată trebuie să dispună de capacități operaționale pentru realizarea interoperabilității cu celelalte componente ale unei astfel de forțe. Astfel, brigada mecanizată trebuie să dispună de capacitatea de a poziționa sau redisloca structurile sale în diverse zone de operații, în mod rapid și decisiv, să fie capabilă să realizeze conexiunea dintre senzori, sisteme de angajare și efecte, să fie capabilă să asigure, în timp optim și oriunde este nevoie, necesitățile logistice, precum și să asigure protecția personalului și mijloacelor proprii. Așadar, este evident faptul că, în condițiile actuale și în perspectiva apropiată, în cazul declanșării unei agresiuni militare asupra României, apărarea acesteia nu este posibilă numai cu forțele dislocate în timp de pace în zona de

agresiune a adversarului, impunându-se executarea unor manevre cu mari unități tactice, inclusiv cu brigăzi mecanizate (infanterie) din alte garnizoane de dislocare la pace în zona respectivă, acolo unde agresiunea a survenit.

În concluzie, realizarea acestor obiective se poate sprijini pe aplicarea unor doctrine comune de pregătire, însoțite de standardizarea echipamentelor și a procedurilor, validate prin instrucția în comun și prin participarea la exerciții întrunite și multinaționale.

NOTE:

1 *** *Tratat de Știință Militară*, vol. I, Editura AISM, București, 1998, p. 126.

2 Marian Stancu, *Operațiile militare ale viitorului*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2007, p. 58.

3 *** *Doctrina Armatei României*, Statul Major General, București, 2012, p. 136.

4 *** JP 3-0, *Joint Operations*, USA Department of Defense, 2011, p. GL-11.

5 *** *Doctrina Armatei României*, Statul Major General, București, 2012, p. 70.

6 *** AJP-01(E), *Allied Joint Doctrine*, USA Department of Defense, 2017, LEX-6.

7 *** DOD, *Dictionary of Military and Associated Terms*, USA Department of Defense, 2021, p. 147.

8 *** AJP-3(B), *Allied Joint Doctrine for the conduct of operations*, USA Department of Defense, 2011, p. 1-9.

9 *** *Manualul pentru luptă al brigăzii mecanizate (infanterie, infanterie ușoară)*, București, 2004, p. 161.

BIBLIOGRAFIE

*** *Tratat de Știință Militară*, vol. I, Editura AISM, București, 1998.

*** *Manualul pentru luptă al brigăzii mecanizate (infanterie, infanterie ușoară)*, București, 2004.

*** JP 3-0, *Joint Operations*, USA Department of Defense, 2011.

*** AJP-3(B), *Allied Joint Doctrine for the conduct of operations*, USA Department of Defense, 2011.

*** *Doctrina Armatei României*, Statul Major General, București, 2012.

*** AJP-01(E), *Allied Joint Doctrine*, USA Department of Defense, 2017.

*** ADP 6-0, *Mission Command: Command and Control of Army Forces*, Department of the Army, Washington DC, 2019.

*** DOD, *Dictionary of Military and Associated Terms*, USA Department of Defense, 2021.

Cruceru Valerică, „Despre conceptul de război hibrid în gândirea militară americană”, *Buletinul Universității Naționale de Apărare „Carol I”* nr. 3, București, 2014.

Stancu Marian, *Operațiile militare ale viitorului*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2007.